

**ZAHTJEVI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA
U DOKUMENTIMA PROSTORNOG
UREĐENJA**

**ODJEL
ZAŠTITE
OKOLIŠA**

Općina Rogoznica

Prosinač, 2009.

SADRŽAJ

1. ZAHTJEVI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U DOKUMENTIMA PROSTORNOG UREĐENJA OPĆINE ROGOZNICA.....	3
POPLAVE.....	3
POTRESI.....	3
2. OSTALE PRIRODNE OPASNOSTI	7
MJERE ZAŠTITE OD OSTALIH PRIRODNIH OPASNOSTI.....	7
3. TEHNIČKO – TEHNOLOŠKE NESREĆE U STACIONARNIM OBJEKTIMA TE PROMETU	8
MJERE ZAŠTITE OD TEHNIČKO – TEHNOLOŠKIH NESREĆA U STACIONARNIM OBJEKTIMA I PROMETU	8
4. SKLONIŠTA.....	10
MJERE POSEBNE ZAŠTITE U PLANIRANJU PROSTORA	11
SPECIFIČNE MJERE ZAŠTITE U PROSTORNIM PLANOVIMA	12

1. ZAHTJEVI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U DOKUMENTIMA PROSTORNOG UREĐENJA OPĆINE ROGOZNICA

Temeljem Prijedloga procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara za područje općine Rogoznica (prosinac 2009.), a sukladno članku 4. stavak 3. Pravilnika o metodologiji za izradu Procjena ugroženosti i Planova zaštite i spašavanja donosimo izvadak iz Procjene naslovljen „Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja“ općine Rogoznica.

Dolje navedeni Zahtjevi zaštite i spašavanja odnose se na ugroze po stanovništvo i materijalna dobra na području općine Rogoznica, a razrađene su prema mogućim opasnostima i prijetnjama koje mogu izazvati nastanak katastrofe i velika nesreće a to su:

POPLAVE

Na području općine Rogoznica nisu zabilježene poplave bilo klasične bilo bujične te možemo zaključiti da područje općine nije ugroženo od poplava.

POTRESI

Na području općine Rogoznica u posljednjih 125 godina su zabilježeni samo umjereni potresi jakosti 7 MCS bez ljudskih žrtava i značajnije materijalne štete. S obzirom na navedeno te činjenicu da se na području općine Rogoznica očekuje maksimalni intenzitet potresa VII° jakosti zaključujemo da se na ovom području očekuju vrlo jaki potresi.

Mjere zaštite od potresa

U urbanističkim planovima te prostornom planu Općine Rogoznica nisu navedene zahtijevane mjere zaštite od potresa. Dolje niže navodimo neke mjere na koje bi u dokumentima prostornog uređenja trebalo obratiti posebnu pozornost.

Uvjeti uređenja prostora za građevinsku parcelu moraju sadržavati i stupanj seizmičnosti područja u kojem se parcela nalazi.

Na utvrđenim rasjednim zonama u naselju mogu se uređivati i zelene i druge javne površine, pojedine vrste objekata i infrastrukture i niski stambeni objekti, ne viši od jednog kata uz uvjet da gustoća naseljenosti zone ne prelazi 50 st/ha.

U procesu izrade prostornih planova i u postupku utvrđivanja uvjeta uređenja prostora (čl.20.Pravilnika) primjenjuju se zajednički normativi i standardi koji osiguravaju:

- racionalnu otpornost objekta,
- brzo napuštanje ugroženog objekta dijela objekta ili lokaliteta,
- sigurnost susjednog objekta u odnosu na zapaljeni, srušeni ili na drugi način ugroženi objekt,
- pristupačnost objektu odnosno lokalitetu za potrebe intervencije i pružanja pomoći i minimalne uvjete za preživljavanje po prestanku djelovanja izravne opasnosti.

Uvjeti uređenja prostora moraju sadržavati i podatak o vatrootpomosti objekta.

Udaljenost slobodnostojećih objekata niske stambene izgradnje (P + i) od susjedne parcele ne može biti manja od 3 metra ako se prema toj međi izvode otvori.

Međusobne udaljenosti između objekata niske stambene izgradnje ne mogu biti manje od 6 m, ali ne manje od visine sljemena krova većeg objekta.

U naselju i među naseljima potrebno je osigurati nesmetani prolaz vatrogasnih vozila i vozila hitne pomoći.

Udaljenost objekta od ruba javne prometne površine (rub kolnika, ulice ili trga) ne može biti manji od $H/2$ gdje je H visina vijenca krova objekta.

Građevinsko područje ne smije se širiti uz magistralnu i regionalnu cestu, osim u slučaju kada je to određeno generalnim urbanističkim planom.

U slučaju kada se građevinsko područje širi uz lokalnu cestu ili seoski put u smjeru magistralne odnosno regionalne ceste, ne smije se približiti magistralnoj cesti na udaljenost manju od 100 m, a regionalnoj cesti na udaljenost manju od 60 m.

Udaljenost objekta od ruba kolnika magistralne i regionalne ceste ne može biti manja od visine objekta.

Uz magistralne ceste ne mogu se formirati građevinske parcele koje imaju neposredni pristup s magistralne.

Na križanjima i priključcima ulica i cesta mora se na osnovi kuta preglednosti utvrditi zona u kojoj se ne smiju izgrađivati objekti niti podizati nasadi.

Generalnim urbanističkim planom mora se odrediti mreža ulica kao i kriteriji za izgradnju ulica koje su važne za pružanje pomoći u slučaju iznimnih uvjeta .

Od urbanističkih mjera u svrhu efikasne zaštite od potresa, potrebno je konstrukcije svih građevina planiranih za izgradnju na području Općine uskladiti sa zakonskim i pod zakonskim propisima za predmetnu seizmičku zonu. Za područja u kojima se planira izgradnja većih stambenih i poslovnih građevina, potrebno je izvršiti geomehaničko i drugo ispitivanje terena kako bi se postigla maksimalna sigurnost konstrukcija na predviđene potrese.

Prilikom izdavanja lokacijskih dozvola za rekonstrukcije starijih građevina koje nisu projektirane u skladu s propisima za protupotresno projektiranje i građenje, potrebno je uvjetovati analizu otpornosti na rušilačko djelovanje potresa, a izdavanje dozvole za građenje treba uvjetovati ojačavanjem konstruktivnih elemenata na djelovanje potresa.

Mjere kod prometne infrastrukture

Ceste i ostale prometnice treba zaštititi posebnim mjerama od rušenja zgrada i ostalog zaprečivanja radi što brže i jednostavnije evakuacije ljudi i dobara. Urbanističkim i detaljnim planovima uređenja koje će se izraditi za građevinska područja naselja i površine za izdvojene namjene izvan naselja potrebno je definirati i dimenzionirati sustav ulazno-izlaznih prometnica. Prometnice unutar neizgrađenih dijelova naselja moraju se projektirati na taj način da razmak građevina od prometnice omogućuje da eventualne ruševine građevina ne zaprečavaju prometnicu radi omogućavanja evakuacije ljudi i pristupa interventnim vozilima. Kod projektiranja većih raskrižja i čvorišta s prometnicama projektiranim u dvije ili više razina, mora se osigurati cijeli lokalitet čvorišta na način da se isti režim prometa može, unaprijed projektiranim načinom, odvijati na jednoj (prizemnoj) razini.

Kod projektiranja građevina mora se koristiti tzv. projektna seizmičnost sukladno utvrđenom stupnju eventualnih potresa po MCS ljestvici njihove jačine prema mikroseizmičkoj podjeli Šibensko – kninske županije, odnosno seizmološkoj karti Hrvatske za povratni period za 500 godina . Detaljnim planovima uređenja prostora za pojedina područja Općine Rogoznica, a posebno za dijelove naselja (jezgre) koje nisu izgrađene po protupotresnim propisima gradnje, mora se analizirati otpornost tih jezgri na rušenje uslijed potresa i predvidjeti detaljnije mjere zaštite ljudi od rušenja.

2. OSTALE PRIRODNE OPASNOSTI

Ovo područje je izrazito ugroženo od suše i tuče. Na ovom području može doći do pojave uspora od kojih je najznačajnija visoka voda uslijed koje može doći do oštećenja na rivi, oštećenja na brodicama privezanim u lučicama te u prizemnim dijelovima objekata koji se nalaze na samoj obali. Olujno nevrijeme je također značajno za ovo područje, ovdje se ne očekuju jaki udari bure, a povezano s jakim jugom može doći i do pojave gore navedenih uspora. Snijeg i poledica te klizišta ne ugrožavaju ovo područje.

MJERE ZAŠTITE OD OSTALIH PRIRODNIH OPASNOSTI

Olujno ili orkansko nevrijeme:

Preventivne mjere: zaštitu je moguće ostvariti provođenjem preventivnih mjera već pri planiranju naselja te gradnji stambenih i poslovnih građevina. Potrebno je bolje održavanje odvodnih kanala koji kod takvog nevremena moraju akumulirati svu količinu oborina.

Uspori:

Kako kod planiranja tako i kod i gradnje prometnica valja voditi računa o pojavi uspora te treba izbjegavati gradnju prometnica na tom području. Prilikom izgradnje privezišta za brodove u izgradnju treba voditi sukladno zakonskim propisima.

3. TEHNIČKO – TEHNOLOŠKE NESREĆE U STACIONARNIM OBJEKTIMA TE PROMETU

Na području općine Rogoznica postoji vrlo malo subjekata u kojima može doći do tehničko tehnološke nesreće. Od opasnih tvari na području općine Rogoznica imamo većinom naftne derivate i plin. Potencijalna opasnost je zapaljenje goriva u tankovima jahti usidrenih u Marini Frapa, te prometne nesreće autocisterni koje prevoze gorivo i ukapljeni propan- butan plin.

Promet opasnim tvarima u općine Rogoznica ne smatra se gustim, a što je uzrokovano njezinim položajem. Od opasnih tvari ovim područjem se prevoze naftni derivati za opskrbu brodova u Marini te ostalih subjekata koji koriste naftne derivate za grijanje.

MJERE ZAŠTITE OD TEHNIČKO – TEHNOLOŠKIH NESREĆA U STACIONARNIM OBJEKTIMA I PROMETU

Privredni subjekti koji su prisutni u Općini Rogoznica po količinama opasnih tvari u svojim skladištima ne pripadaju u područje koje pokriva SEVESO II direktiva.

Potrebno je uvjetovati gradnju objekata koji sadrže opasne tvari na prostorima koji su udaljeni barem 300 m od naselja što ovisi o količinama opasnih tvari koje se skladište. Za benzinske postaje predviđa se buduća izgradnja koja ne smije biti u krugu od unutar 300 m od naselja odnosno objekata u kojima se okuplja veći broj ljudi (škole, vrtići, domovi itd.). Zone izgradnje za buduće objekte koji skladište opasne tvari odrediti sukladno količinama opasnih tvari koje se na pojedinom području skladište.

Iz provedenih izračuna je vidljivo da je vjerojatnost nastanka iznenadnog događaja u cestovnom prometu znatno veća na prometnicama nižeg ranga. Temeljem navedenog, od prijevoznika opasnih tvari treba zahtijevati korištenje sigurnih i

adekvatno označenih prometnica, kao što su autoceste, a u granicama njihovih mogućnosti obzirom na nužnost korištenja prilaznih prometnica.

Potrebno je zahtijevati da se mogućnost nesreća pri prijevozu opasnih tvari tehničkim i drugim dostignućima smanji na najmanju moguću mjeru. Zakon o prijevozu opasnih tvari (Narodne novine, broj 97/93 i 151/03), kao i drugi podzakonski akti propisuju norme sigurnog djelovanja pri transportu opasnih tvari.

Preventivne mjere za izbjegavanje nastanka cestovnih nesreća su: izgradnja kvalitetne i odgovarajuće cestovne mreže i poboljšanje voznog parka. S obzirom da glavna prometnica koja se provodi kroz područje Općine Rogoznica prolazi samim centrom naselja i pri tom ugrožava veliki broj stanovnika potrebno je i postavljanje ležećih policajaca, kojima bi se kontrolirala brzina prijevoznih sredstava, u blizini škola, vrtića te ostalih objekata gdje postoji mogućnost okupljanja većeg broja osoba.

4. SKLONIŠTA

Na području Općine Rogoznica ne postoje organizirana skloništa. U slučajevima potrebe zbrinjavanja većeg broja stanovnika mogu se koristiti kapaciteti škole, Vojarne Zečevo i slično.

Do donošenja novog Zakona o civilnoj zaštiti kojim će se detaljnije riješiti problematika zaštite i sklanjanja ljudi i materijalnih dobara, u slučaju izgradnje skloništa, jedinice lokalne samouprave dužne su provoditi odredbe Zakona o policiji ("Narodne novine", br.: 129/00.) kojim su ukinute odredbe Zakona o unutarnjim poslovima ("Narodne novine", br.: 29/91.- pročišćeni tekst, 73/91., 19/92., 33/92., 76/94., 161/98., 128/99., 29/00., 53/00. i 32/02.), osim odredaba članaka 13-24 ž., kojima se, između ostalog, uređuje sklonišna problematika.

Nakon Izmjena i dopuna Zakona o unutarnjim poslovima ("Narodne novine", br.: 161/98.) Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske ("Narodne novine", br.: 29/00.) ukinuta je odredba članka 24. Zakona o unutarnjim poslovima. Prema odredbama članka 24. rečenog Zakona, pri gradnji stambenih, poslovnih i stambeno-poslovnih građevina investitori su dužni graditi skloništa.

Nadalje, valja istaknuti da navedeno ne znači da je nakon donošenja Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske prestala obveza jedinica lokalne i područne samouprave da planiraju i grade skloništa. Naime, odredbe članaka 24 p. i 24 r. Zakona o unutarnjim poslovima i dalje su na snazi, pa su jedinice lokalne i područne samouprave, sukladno tim odredbama, i dalje dužne, radi zaštite i spašavanja ljudi, materijalnih i drugih dobara od opasnosti i posljedica prirodnih, tehničko-tehnoloških katastrofa te ratnih razaranja planirati i graditi skloništa i druge objekte za zaštitu ljudi. To znači da je nadalje, u dokumentima prostornog uređenja potrebno planirati skloništa sukladno planovima zaštite i spašavanja jedinica lokalne i područne samouprave, i drugim propisima koji uređuju ovo područje, te sukladno tim planovima jedinica lokalne i područne samouprave, točnije rečeno nadležni uredi mogu izdavati

izvode iz detaljnog plana uređenja ili lokacijske te građevinske dozvole za izgradnju skloništa.

Sukladno navedenom, Općina Rogoznica sklanjanje ljudi će organizirati u kućnim skloništim, podrumima i postojećim javnim objektima (sportska dvorana, osnovna i srednja škola) koji bi u slučaju potrebe služili kao zakloništa. Pri gradnji novih skloništa potrebno se rukovoditi čl. 43 Pravilnika.

Zone obvezne izgradnje skloništa i lokacija pojedinog skloništa ili dvonamjenske građevine utvrđuju se uz suglasnost nadležnog tijela uprave.

MJERE POSEBNE ZAŠTITE U PLANIRANJU PROSTORA

Mjere zaštite stanovništva i materijalnih dobara temelje se na vrednovanju značaja geografskog položaja, gustoće stanovništva, izgrađene strukture naselja, gospodarskim, prometnim i infrastrukturnim građevinama, a vezano za mogući nastanak opasnosti u slučaju nastajanja prirodnih nepogoda.

Mjere zaštite provode se kroz temeljne i posebne uvjete zaštite, uređenja i korištenja prostora. Temeljni uvjeti zaštite obuhvaćeni su načelima i općim uvjetima prostornog planiranja i zaštite prostora.

Prostor Općine Rogoznica potrebno je planirati kroz prostornu organizaciju u kojoj se primjenjuje načelo policentričnosti naselja, izgradnju naselja na zaštićenim položajima te izbjegavanju građenja gospodarskih sadržaja potencijalno opasnih za stanovništvo u gusto naseljenim područjima, planiranje i građenje infrastrukturnih koridora i prometnica na zaštićenim prostorima, racionalno korištenje tla i očuvanje šuma i vodotoka te građenje građevina za zaštitu od visokih voda, ograničenja u građenju u seizmički aktivnijim područjima, te omogućavanje korištenja alternativnih prometnih koridora za potrebe evakuacije stanovništva. Ovdje posebno treba voditi računa o zaštićenim dijelovima na prostoru kojih treba biti zabranjena gradnja.

SPECIFIČNE MJERE ZAŠTITE U PROSTORNIM PLANOVIMA

U kartografskom prikazu potrebno je prikazati lokacije sirena za uzbunjivanje i davanje priopćenja. Za objekte u kojima boravi veći broj građana predvidjeti interne sustave dojave i uzbunjivanja.

Za sve zone, a naročito one u kojima boravi veći broj ljudi potrebno je definirati glavne pravce evakuacije u izvanrednim uvjetima i putove evakuacije ozlijeđenih.

Definirati zone koje nisu ugrožene urušavanjem kao mjesta okupljanja osoba za evakuaciju.

Za zbrinjavanje ljudi potrebno je odrediti mjesta – zone van zona ugroza.

Pri projektiranju građevina javne namjene potrebno je predvidjeti slobodan neizgrađen prostor namijenjen za njihovo okupljanje i evakuaciju.

Potrebno je odrediti lokacije za ukop većeg broja ljudi i uginulih životinja, po mogućnosti izvan naselja.

Kartografski prikazati mrežu izgrađenih skloništa s lociranjem navodeći kapacitet i vrstu skloništa.

Pri projektiranju podzemnih građevina (javnih, komunalnih) dio kapaciteta treba projektirati kao dvonamjenski prostor za potrebe sklanjanja ljudi, a sukladno zakonskim propisima.